

The Devil, Duncan Heaster. Lithuanian edition. Carelinks, PO Box 152 Menai NSW 2234 AUSTRALIA www.carelinks.net email: dh@heaster.org

Ar velnias yra antgamtinis asmuo?

Daugelyje religijų yra tikima, kad egzistuoja pabaisa, vadinama Velniu arba Šėtonu, kuris yra visų problemų ir mūsų padarytų nuodėmių priežastis. Tačiau Biblijoje teigiama, kad Dievas yra visagalis, o angelai be nuodėmių. Tai reiškia, kad nėra įmanomas antgamtinės būtybės egzistavimas, kuri būtų Dievo priešingybė. Mes suabejojame, jog Dievas yra Visagalis kuomet tikime tokios būtybės egzistavimu.

Blogio ištakos

Egzistuoja tikėjimas, kad geri dalykai ateina iš Dievo, o blogi – iš Velnio ar Šėtono. Senovės babiloniečiai tikėjo gėrio dievu ir blogio dievu. Dievo atsakas buvo: „Aš esu VIEŠPATS ir **nėra kito**, - be manęs nėra Dievo... Darau šviesą ir kuriu tamsą, **aš** darau šviesą ir kuriu tamsą, sukuriu gerovę ir sukeliu negandas, - aš – Viešpats – visa tai padarau“ (Iz 45:5-7, 22). Dievas yra autorius, „negandų“ kūrėjas. Yra skirtumas tarp negandų ir nuodėmės. Nuodėmė atėjo į pasaulį kaip pasekmė to, kad žmogus nėra Dievas (Rom 5:12).

Dievas sako babiloniečiams „be manęs **nėra** Dievo“ **Nėra** kito galios šaltinio, išskyrus Jį. Todėl tikras tikintysis Dievu privalo atmesti antgamtinio velnio ar demonų idėją.

Dievas: nelaimių kūrėjas

Galima rasti daug pavyzdžių, Dievą siunčiant blogį į žmonių gyvenimus.

! Am 3:6 sakoma, kad jei miestą ištiko didelė nelaimė – tai Dievo darbas.

! Mch 1:12 teigia: „atėjo iš Viešpaties nelaimė prie Jeruzalės vartų“.

! Jobas pripažino, kad „Viešpats davė, Viešpats ir atėmė“ (Job 1:21). Jis nepasakė: „Viešpats davė, o Šėtonas atėmė“. Jobas klausė: „nejau priimsime iš Dievo rankos, kas gera ir nepriimsime, kas bloga?“ (Job 2:10). Jobo draugai guodė jį: „visos nelaimės, kurias jis patyrė yra Viešpaties duotos“ (Job 42:11, taip pat 19:21, 8:3).

Taigi blogio šaltinis yra Dievas, kadangi leidžia iškilti problemoms mūsų gyvenime.

Ortodoksinis velnias – nelogiškas

„Dievas griežtai auklėja, ką myli... Jums reikia pakentėti dėl drausmės... Vėliau tai atneš taikingų teisumo vaisių auklėtiniams“ (Žyd 12:6-11). Tai parodo, kad Dievo siųsti išbandymai skatina mūsų dvasinį augimą.

Teigimas, kad velnias verčia mus nusidėti, tuo tarpu, kai iškylančios problemos padeda mums siekti tobulumo: „taikingų teisumo vaisių“, prieštarauja Biblijai. Tai ortodoksinė idėja, esą velnias neša problemas. Pavyzdžiui, ištraukos, kuriose kalbama apie žmogaus teigimą velniui, „kad jo dvasia bus išgelbėta“ (1 Kor 5:5), arba, kad „jie pasimokyti ir nebepiktžodžiauti“ (1 Tim 1:20). Jei iš tiesų egzistuotų Šėtonas – visų žmonėms kylančių problemų priežastis, kam tuomet šios ištraukos minėtų „Šėtona“ pozityvioje šviesoje?

Atsakymas: priešingybė, „Šėtonas“ arba gyvenimo sunkumai dažniausiai pozityviai dvasiniu požiūriu paveikia tikinčiųjų gyvenimus.

Nuodėmės prigimtis

Nuodėmė kyla iš mūsų vidaus. Tai **mūsų** kaltė, kad esame nuodėmingi. Atminkime, „atpildas už nuodėmes yra mirtis“ (Rom 6:23) ~ nuodėmė veda į mirtį. Jei veilnias būtų mūsų nuodėmių priežastimi, tuomet Dievas mieliau nubaustų jį, o ne mus. Bet faktas, kad **mes esame** baudžiami už mūsų nuodėmes įrodo, kad mes ir esame už jas atsakingi.

„Nėra nieko, kas iš lauko įėjęs į žmogų, galėtų jį sutepti... **Iš vidaus**, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai, paleistuvystės, vagystės, žmogžudystės... Visos tos blogybės išeina iš vidaus ir suteršia žmogų.“ (Mk 7:15-23).

Idėja, kad egzistuoja kažkas išorėje, kas verčia mus nusidėti, prieštarauja Jėzaus mokymui. **Iš vidaus**, iš žmogaus širdies ateina visos negerovės. Jn 1:14 papasakoja mums koku būdu esame gundomi: „kiekvienas yra gundomas, kuomet yra vedamas **savo troškimų** ir suviliotas“. Mus gundo mūsų pačių pikti ketinimai; niekas kitas iš išorinio pasaulio. „Iš kur atsiranda karai, iš kur tarp jūsų kivirčiai?“ klausia Jokūbas; „Ne iš kur kitur, tik iš jūsų užgaidų“ (Jok 4:1). Kiekviena mūsų pagunda gimsta iš mūsų negerų norų.

Paulius nustato nuodėmės prigimtį

Paulius dejuoja: „Manyje, tai yra mano kūne, negyvena gėris. Mat aš sugebu gero trokšti, o padaryti – ne. O jeigu darau, ko nenoriu, tada nebe aš tai įvykdu, bet manyje gyvenanti nuodėmė“ (Rom 7:18-21). Paulius dėl savo nuodėmių nekaltina išorėje gyvenančios būtybės, vadinamos velniu. Jis nustato jo piktą prigimtį esant tikrąja nuodėmių priežastimi. „Jeigu darau, ko nenoriu, tada nebe aš tai įvykdu, bet manyje gyvenanti nuodėmė. Taigi aš randu tokį įstatymą, kad kai trokštu padaryti gera, prie manęs prilimpa bloga“ (Rom 7:20-21). Taigi, jis teigia, kad priešingybė dvasingumui kyla iš kažko, ką jis vadina „manyje gyvenanti nuodėmė“.

Žodis „Šėtonas“ Biblijoje

Pirmojoje Karalių knyga 11:14 rašoma, kad „VIEŠPATS tad sužadino prieš Saliamoną priešą (tas pats žydų kalbos žodis kai kur yra verčiamas kaip „šėtonas“) Hadadą Edomietį“. „Kitas priešas (šėtonas), Dievo pažadintas... Jis buvo Izraelio priešas (šėtonas)“ (1 Kar 11:23, 25). Dievas pakurstė eilinį žmogų, o ne antgamtinę būtybę, kad taptų Saliamono priešu/šėtonu.

Kitas pavyzdys: Petras bandė atkalbėti Jėzų, kad jis neitų Jeruzalę mirti. Jėzus atsisuko ir atsakė **Petrui**: „Eik šalin, **šėtone!**... nes mąstai ne Dievo, žmonių mintimis“ (Mt 16:23). Taip Petras Kristaus buvo pavadintas šėtonu.

Dievas gali būti pavadintas „Šėtonu“

Kadangi žodis „šėtonas“ reiškia tiesiog negandą, geras žmogus ir netgi Pats Dievas gali būti pavadintas „šėtonu“. Nebūtinai kažkas nuodėmingo turi slypėti šiame žodyje. Dievas gali būti mums šėtonu:

- Siųsdamas mums išbandymus,
- arba užkirsdamas kelią neteisiesiems veiksams, kurių mes imamės.

Bet tas faktas, kad Dievas gali būti pavadintas „šėtonu“, nereiškia, kad Jis pats yra nuodėmingas.

Samuelio ir Kronikų knygos panašiai įvardina tuos pačius atsitikimus. 2 Sam 24:1 rašoma: „VIEŠPATS... paskatino Dovydą prieš izraeliečius“, tam, kad jis įvykdytų Izraelio gyventojų surašymą. O palyginimui 1 Kr 21:1 teigiama, kad: „Šėtonas pakilo prieš Izraelį ir pakurstė Dovydą“, kad jis įvykdytų Izraelio gyventojų surašymą. Vienoje ištraukoje Dovydą provokuoja Dievas, kitoje taip pat elgiasi šėtonas. Ir vis dėlto Dievas elgėsi su Dovydu kaip šėtonas.

Žodis „Velnius“ Biblijoje

Pavartodamas žodį „velnius“, Jėzus sakė: „Argi ne aš išsirinkau jus, Dvylika? Tačiau ir tarp jūsų vienas yra velnius. Jis turėjo omeny Judą...“ (Jn 6:70-71), kuris buvo paprastas, mirtingas žmogus. Žodžiu „velnius“ čia paprasčiausiai apibūdinamas nedoras žmogus.

Kitas pavyzdys randamas 1 Tim 3:11. Diakonų žmonos nebuvo „šmeižikės“; rašant originalia graikų kalba, šioje vietoje buvo vartojamas žodis „diabolo“, kuris daug kur verčiamas kaip „velnius“. Štai dėl ko Paulius įspėja Titą, kad senos moterys neturi būti „apkalbinėtojos“ arba „velniai“, kad dėl jų nebūtų šmeižiamas Dievo žodis (Tit 2:3).

Žodžiai „velnius“ ar „šėtonas“ **neriškia** puolusių angelų arba nuodėmingų būtybių, gyvenančių mūsų išorinėje aplinkoje.

Nuodėmė, šėtonas ir velnius

Žodžiai „velnius“ ir „šėtonas“ yra naudojami, norint vaizdingai apibūdinti „**prigimtinės nuodėmės tendencijas**“ mūsų išorinėje aplinkoje. Tai yra pagrindinis mūsų „šėtonas“ arba neganda. Kartais jos yra personifikuojamos, ir tokiu būdu „velniu“ apibūdiname savo priešus arba šmeižikus, melagius. Tai parodo koks savo prigimtimi žmogus yra - velnius.

Ryšys tarp velnio ir mūsų piktų ketinimų – nuodėmių, esančių mumyse – atskleidžiamas keliose Šventojo Rašto ištraukose:

- Kadangi vaikų kraujas ir kūnas bendri, tai ir jis (Jėzus) lygiomis juos prisiėmė, kad mirtimi sunaikintų tą, kuris turėjo mirties valdžią, tai yra velnią“ (Žyd 2:14). **Velnius** čia apibūdinamas taip, tarsi jis būtų atsakingas už mirtį. Bet Laiške Romiečiams mums yra atskleidžiama, kad **nuodėmė** yra atsakinga už mirtį: „Atpildas už **nuodėmę** – mirtis“ (Rom 6:23). Štai dėl ko velnius ir nuodėmė turi būti panašiai suvokiami.
- Panašiai Jok 1:14 sakoma, kad mes esame gundomi savo **geismo**, vedančio mus į nuodėmę, o tuo pačiu ir į mirtį, bet Žyd 2:14 teigiama, kad **velnius** atneša mirtį. Ta pati ištrauka atskleidžia, kad Jėzus buvo tokios pat prigimties kaip ir mes, idant nugalėtų velnią.
- Palyginkime pastarąją ištrauką su Rom 8:3: „Dievas atsiuntė savo sūnų nuodėmingo kūno pavidalu... Jis pasmerkė nuodėmę kūne“. Tai parodo, kad velnius ir nuodėmės tendencijos, kurios iš prigimties yra žmogaus viduje, iš esmės yra vienas ir tas pats.

Labai svarbu yra suprasti, kad Jėzus buvo gundomas taip pat kaip ir mes. Velnio doktrinos nesupratimas reiškia, kad mes nesugebame tinkamai įvertinti Jėzaus prigimties ir darbo. Tik todėl, kad Jėzus buvo žmogiškos prigimties – turėdamas „velnią“ savo viduje, mes esame apdovanoti išganymo viltimi (Žyd 2:14-18; 4:15). Įveikdamas savo prigimties geismus, Biblinį velnią, Jėzus ant kryžiaus sugebėjo sunaikinti velnią.

Jei velnias **būtų buvęs** žmogiškas asmuo, jis daugiau negalėtų egzistuoti.

„Mūsų nuodėmės“ = „velnio darbai“

„Kas daro nuodėmę, tas iš velnio“ (1 Jn 3:8), kadangi nuodėmė yra mūsų nuolankumo mūsų prigimties padiktuotų, piktų geismų pasekmė (Jok 1:14,15), kuri Biblijoje vadinama „velniu“. „Todėl ir pasirodė Dievo Sūnus, kad velnio darbus sugriautų“ (1 Jn 3:8).

Mes esame teisūs, sakydami, kad velnias yra mūsų pikti geismai. Tai patvirtinama 1 Jn 3:5, „Jėzus pasirodė, kad sunaikintų mūsų nuodėmes“. Šie žodžiai patvirtina, kad „mūsų nuodėmės“ ir „velnio darbai“ yra tie patys.

Apd 5:3 pateikiamas kitas ryšio tarp velnio ir mūsų nuodėmių pavyzdys. Petras paklausė Ananijaus, „Kodėl šėtonas užvaldė tavo širdį?“ Tuomet 4 pastraipoje Petras sako „Kam gi taip **sugalvojai** savo širdyje?“ Sugalvoti ką nors blogo savo širdyje, tai tas pats lyg Šėtonas ateitų į mūsų širdį.

Personifikacija

Ir vis dėl to Biblijoje apie velnią kalbama taip, tarsi jis būtų žmogus. Žyd 2:14 pasakoma apie jį, „kuris turėjo mirties valdžią, tai yra velnią“. Biblijoje dažnai naudojama personifikacija – abstrakčios idėjos apibūdinimas, tarsi tai būtų žmogus. Taip Išm 9:1 kalbama apie moterį, vadinamą „Išmintimi“, kuri stato namus, o Rom 6:23 nuodėmė prilyginama išdininkui, atlyginančiam mirtimi.

Mūsų velniai, dažnai atstovauja mūsų piktus geismus. Tačiau nėra įmanomas abstraktus velnio garbinimas; pikti geismai, esantys žmogaus širdyje negali egzistuoti atskirai nuo žmogaus; todėl „velnias“ yra personifikuojamas.

Nuodėmė dažnai personifikuojama tarsi būtų šeimininkas (pvz.: Rom 5:21; 6:6, 17; 7:3). Tai suprantama, nes taip pat personifikuojamas ir velnias, matant jo ryšį su nuodėme. Tokiu pat būdu Paulius nurodo dvi būtybes, esančias mumyse (Rom 7:15-21):

- Kūnišką žmogų, „velnią“,
- kovą, vykstančią tarp žmogaus ir dvasios

Bet juk akivaizdu, jog iš tikrųjų mūsų viduje nebėra dviejų, tarpusavyje kariaujančių būtybių. Ši nuodėminga mūsų prigimties dalis yra personifikuojama kaip „pikta“ (Mt 6:13) – Biblinis velnias.

Velnias yra pagrindinė mūsų prigimties dalis; nuodėmės ir pagundos ateina iš vidaus. Tikras dvasinio konflikto laukas yra žmogaus širdis.

Praktiniai patarimai

Jei mes tai suvoksime, tuomet kiekvieną dieną sieksime kontroliuoti savo mintis, stengsimės jas pripildyti Dievo žodžiu, kasdien skaitysime Bibliją, tikrinsime save, suvoksime nematomas nuodėmės galias, kuriomis iš prigimties pasižymi kiekvienas žmogus. Mes taip labai nesmerksime kitų už jų silpnybes; juse mes įžvelgsime jų „velnią“. Tikėjimas asmeniniu velniu toks populiarus yra todėl, kad tai atitraukia dėmesį nuo mūsų kovos slapčiausia prigimtimi ir mintimis.